

Główny Inspektor Sanitarny

HŚ.NZ.530.21.2025.PS
Warszawa, 02 lipca 2025 r.

Pan
Maciej Lasek
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

nawiązując do wniosku z dnia 2 czerwca 2025 r. znak: BPCPK-2.40.10.2025, w sprawie zaopiniowania projektu Strategii rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego do roku 2044 (dalej: Strategia CPK 2044) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹ (dalej: ustawa OOS), proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Jak wskazano w przekazanej dokumentacji Strategia CPK 2044 ma na celu zapewnienie obszarowi otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) zrównoważonego rozwoju społeczno-przestrzenno-gospodarczego, dla którego podstawowym impulsem rozwojowym pozostaje unikalne skomunikowanie. Projekt Strategii CPK 2044 ma charakter zintegrowany, programując przemianę strukturalną obszaru oraz generując szereg procesów planistycznych w celu zapewnienia jej efektywności. Horyzontem czasowym działań planowanych do realizacji w ramach przedmiotowego dokumentu jest zakończenie pierwszego etapu realizacji inwestycji lotniskowej tj. uruchomienie komercyjnego pasażerskiego ruchu lotniczego, z perspektywą do roku 2044. Wymiar przestrzenny strategii zdefiniowany jest Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 maja 2023 r. w sprawie obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego² i determinują go granice 18 gmin objętych delimitacją obszaru otoczenia CPK.

Strategia CPK 2044 składa się z trzech celów strategicznych: gospodarczy (rozwój gospodarczy) – wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, społeczny – atrakcyjne miejsce do życia, przestrzenny – przyjazna przestrzeń. Każdemu celowi strategicznemu przypisano katalog kierunków działań, które docelowo, schodząc w przyszłości do poziomu konkretnych projektów, przyczynią się do osiągnięcia zakładanych rezultatów w wyszczególnionych dla poszczególnych celów zakresach. Strategia CPK 2044 nie określa

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 992

jednak konkretnych projektów służących osiągnięciu celów, to bowiem nastąpić ma w dokumencie wdrożeniowym. Cele strategiczne odnoszą się do całego obszaru otoczenia CPK. Kierunki działań wskazują określone zakresy merytoryczne, bez wskazywania konkretnego terytorialnie miejsca ich realizacji, a jedynie zakres planowanych do podjęcia działań strategicznych.

Dokonując analizy przekazanego materiału przy piśmie z dnia 2 czerwca 2025 r. znak: BPCPK-2.40.10.2025, tj.:

- Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii CPK 2044;
 - projektu Strategii rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego do roku 2044,
 - załącznika I do projektu Strategii CPK 2044 – Model Struktury Funkcjonalno-Przestrzennej;
 - załącznika II do prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii CPK 2044 – Macierz identyfikacji oraz korelacji oddziaływań,
- należy stwierdzić co następuje.

W ocenie Głównego Inspektora Sanitarnego przedłożona prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii CPK 2044 odnosi się do wszystkich komponentów wskazanych w piśmie z dnia 8 listopada 2024 r. znak: HŚ.NZ.530.29.2024.PS.

W zakresie wpływu na klimat akustyczny w prognozie oddziaływania na środowisko wskazano, iż negatywne skutki hałasu mogą występować w trakcie realizacji inwestycji związanych z rozwojem gospodarczym (np. centra logistyczne, spedycyjne, magazynowe i inne), drogowych czy kolejowych, szczególnie przy wykorzystaniu ciężkiego sprzętu budowlanego. Autorzy prognozy stwierdzili, iż takie oddziaływania są jednak krótkotrwałe i odwracalne, a w dłuższej perspektywie mogą prowadzić do poprawy jakości środowiska i ograniczenia hałasu dla mieszkańców. Wskazano, iż prace generujące duży hałas powinny odbywać się w porze dziennej, z wykluczeniem godzin szczytu. Wszystkie roboty budowlane muszą być prowadzone zgodnie z przepisami BHP oraz prawem budowlanym. Przewiduje się, że hałas związany z realizacją inwestycji będzie jedynie chwilowy i ustąpi po zakończeniu prac, nie stanowiąc trwałego zagrożenia dla zdrowia ludzi ani środowiska. W dokumencie prognozy stwierdzono, iż hałas w fazie eksploatacji, szczególnie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, nie może przekraczać dopuszczalnych standardów jakości środowiska. Należy o to zadbać w trakcie procesu zezwalającego na powstanie takich obiektów.

W prognozie oddziaływania podkreślono, że odpowiednia lokalizacja oraz dobór odpowiednich środków minimalizujących ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne w odniesieniu do infrastruktury liniowej (drogi, linie kolejowe) prowadzić może do sytuacji, w której obiekty te co prawda będą determinować kształt klimatu akustycznego ich bezpośredniego (a w niektórych przypadkach również pośredniego) otoczenia, lecz nie będą powodować przekroczeń wartości normatywnych wskaźnika oceny hałasu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zakresie oddziaływanie na powietrze w prognozie podkreślono, iż, w Strategii CPK 2044 nie zostały wskazane konkretne przedsięwzięcia w ramach działań kierunkowych zdefiniowanych dla poszczególnych celów strategicznych. Autorzy prognozy założyli, że większość wdrażanych projektów i przedsięwzięć przyczyni się do poprawy jakości powietrza, a tym samym ograniczenia narażenia ludzi na zanieczyszczenie. Będzie to możliwe poprzez zastosowanie w ramach przedsięwzięć proekologicznych rozwiązań oraz wdrażanie innowacyjnych i ekologicznych systemów. W ocenie wzięto pod uwagę istniejące, jak również planowane do zrealizowania źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Dodatkowo w prognozie wskazano, iż w ramach niektórych celów operacyjnych zostaną rozwinięte i wdrożone nowoczesne technologie, które umożliwią redukcję szkodliwych emisji. Ponadto w ramach Strategii CPK 2044 będą realizowane działania takie jak budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury energetycznej, jak również zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii OZE (m. in. budowa farm fotowoltaicznych). Realizacja projektów OZE przyczyni się do ograniczenia niskiej emisji, a tym samym wpłynie pozytywnie na poprawę jakości powietrza.

W prognozie wskazano, iż w ramach celu operacyjnego III. Przyjazna przestrzeń następujące kierunki działania: III.3 Wspieranie zrównoważonej mobilności oraz III.4 Realizacja sieci dróg lokalnych, mogą mieć wpływ na stan jakości powietrza. Rozwój sieci transportowej poprzez rozbudowę istniejących i budowę nowych dróg, budowę węzłów przesiadkowych, modernizację drogowych i kolejowych obiektów inżynierskich przyczyni się do nasilenia ruchu komunikacyjnego i tym samym będzie wpływało na wyższą emisję zanieczyszczeń gazowych, jak i pyłowych do powietrza. Na etapie budowy mogą wystąpić bezpośrednie, krótkotrwałe, negatywne oddziaływania na powietrze. Oddziaływania na etapie późniejszej eksploatacji infrastruktury komunikacyjnej związane będzie z emisją zanieczyszczeń wprowadzanych przez pojazdy poruszające się po nowopowstałych lub remontowanych odcinkach dróg i obwodnicach. Autorzy prognozy wskazali, iż potencjalnie pozytywne skutki dla ocenianego celu operacyjnego powinny pojawić się w związku z rozwojem komunikacji zbiorowej, efektywnej organizacji i zarządzania systemem transportu, propagowaniem transportu kolejowego, rozwojem sieci ścieżek rowerowych, wymiany floty autobusowej na przyjazną środowisku.

W prognozie oddziaływania na środowisko odniesiono się również do wpływu promieniowania elektromagnetycznego, stwierdzono, iż wdrożenie Strategii CPK 2044 będzie skutkowało podwyższeniem poziomu promieniowania elektromagnetycznego, jednak wzrost ten będzie nieznaczny i nie będzie skutkowało oddziaływaniem na ludzi.

W zakresie oddziaływanie na wody powierzchniowe w prognozie stwierdzono, iż zmiany w zakresie elementów biologicznych oraz parametrów fizykochemicznych i chemicznych mogą wystąpić zarówno na etapie budowy nowej zabudowy oraz infrastruktury w wyniku wycieków substancji na skutek ewentualnych awarii i spływu wód z terenów budowy jak i na etapie eksploatacji poprzez spływ wód opadowych i roztopowych oraz odprowadzenie ścieków oczyszczonych do wód. Negatywny wpływ etapu budowy na stan jakościowy wód

zminimalizowany będzie przez zastosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz maszyn jak również zastosowanie powierzchni uszczelnionych, trwale odciętych od wód gruntowych, jako miejsca postojowe i tankowania maszyn i sprzętu wraz z wyposażeniem ich w wysokowydajne środki sorpcyjne. W przypadku koryt wód powierzchniowych unikanie robót prowadzonych bezpośrednio w ciekach (umocnienia brzegów i dna prowadzące do niszczenia siedlisk i naruszania osadów dennych). Oddziaływanie na etapie eksploatacji ograniczane będzie poprzez stosowanie urządzeń podczyszczających wody opadowe i roztopowe w zakresie zawiesin i substancji ropopochodnych jak również poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnych i zwiększanie obszarów skanalizowanych oraz modernizację i utrzymanie w wysokiej sprawności technicznej oczyszczalni ścieków.

Ponadto, w prognozie wskazano, iż na poprawę stanu wód powierzchniowych w obszarze otoczenia CPK znaczący wpływ będzie mieć realizacja Programu mitygacji skutków środowiskowych inwestycji infrastrukturalnych, który jest jednym z przedsięwzięć priorytetowych ustalonych w ramach Strategii CPK 2044. Przedsięwzięcia te zostaną szczegółowo opisane w Porozumieniu Terytorialnym zawierającym pomiędzy stroną rządową i samorządową w ramach procesu wdrażania ustaleń Strategii CPK 2044. W ramach realizacji działań mitygujących opracowany zostanie plan/koncepcji renaturyzacji wybranych fragmentów rzek obszaru otoczenia CPK, w szczególności wynikających z zaleceń raportów oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu CPK.

W zakresie oddziaływania na wody podziemne oraz obszary ich zasilania, w prognozie oddziaływania na środowisko stwierdzono, iż na etapie realizacji inwestycji budowlanych spośród zidentyfikowanych oddziaływań brane są pod uwagę zmiany położenia zwierciadła wód pierwszego poziomu wodonośnego. Prognozuje się, że w przypadku wykonywania kondygnacji podziemnych lub głębokich wykopów może dojść do okresowego obniżenia się położenia pierwszego zwierciadła wód podziemnych. Obniżenia zwierciadła wody nie będą miały wpływu na studnie gospodarskie zlokalizowane w obszarze otoczenia CPK. Ocenia się intensywność oddziaływania dla tego etapu jako średnią w zakresie lokalnym. Dodatkowo z prognozy oddziaływania na środowisko wynika, iż podłączenie budynków mieszkalnych w zakresie sieci wodociągowej jest w większości gmin na poziomie powyżej 90% oraz wskazano, iż Strategia CPK 2044 jest zgodna z Planem przeciwdziałania skutkom suszy w zakresie zwiększenia retencji sztucznej i naturalnej oraz wyposażenia terenów w nową infrastrukturę służącą do zaopatrzenia mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia.

W prognozie wskazano, iż w użytkowym poziomie wodonośnym również należy spodziewać się obniżenia zwierciadła wód podziemnych, które będzie wynikać z intensywności poboru wód podziemnych. Dokument przewiduje, że wraz z urbanizacją obszaru będzie zwiększał się pobór wód podziemnych. Maksymalne obniżenie zwierciadła wody zauważalne będzie w rejonie koncentracji zabudowy. Intensywność oddziaływania oceniana się od niskiej do średniej o lokalnym zasięgu zmian. Czas dopływu zanieczyszczeń z większości opisywanego obszaru (występowanie wysoczyzny polodowcowej – Równiny

łowicko-Błońskiej) do ujęć innych użytkowników oszacowano na powyżej 25 lat. Ocenia się, intensywność tego oddziaływania na niską, o zasięgu lokalnym. Jedynie północna część obszaru w rejonie gminy Kampinos charakteryzuje się wysoką intensywnością oddziaływania, o zasięgu lokalnym. Zdaniem autorów prognozy wpływ Strategii CPK 2044 na nasilenie zjawiska suszy hydrologicznej będzie mieć jedynie charakter lokalny związany z możliwym zwiększeniem ilości pobieranych wód podziemnych i nie wpłynie na zmianę stanu jednolitych części wód podziemnych.

Z dokumentu prognozy wynika, iż na etapie eksploatacji obszarów zabudowanych prognozuje się zmianę położenia zwierciadła wód pierwszego poziomu wodonośnego. Autorzy prognozy oszacowali, że rozbudowa obszaru nie spowoduje znacznego obniżenia pierwszego zwierciadła wód podziemnych tj. powyżej 2 m. W wyniku modelowania wykonanego na potrzeby budowy CPK oceniono, że oddziaływanie o zasięgu regionalnym będzie miało niską intensywność, zaś obszar o średniej intensywności oddziaływania ma zasięg lokalny ograniczony do dużych skupisk obszarów zabudowanych.

W prognozie wskazano, iż nastąpi także obniżenie zwierciadła wody użytkowego poziomu wodonośnego. Zasięg i wielkość obniżenia porównywalne będą do przewidywanego obniżenia w przypowierzchniowym poziomie wodonośnym. W przypadku głównego użytkowego poziomu wodonośnego największy wpływ na obniżenie się zwierciadła wody będzie miał pobór wód podziemnych. Wpływ pozostałych działań, jak podziemne elementy infrastruktury, będzie marginalny. Należy mieć na uwadze, że rozbudowa infrastruktury towarzyszącej na ocenianym obszarze pogłębi obniżenie zwierciadła wód podziemnych zarówno dla poziomu użytkowego, jak również dla pierwszego poziomu wodonośnego. W wyniku analizy autorzy prognozy stwierdzili, że w wyniku realizacji rozbudowy obszaru nie istnieje bezpośrednie zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Ze względu na fakt, że wszelkie incydenty związane z dopływem zanieczyszczeń mogą się pojawić jako wynik sytuacji awaryjnych intensywność oddziaływania oceniano jako niską, o zasięgu lokalnym.

Z prognozy oddziaływania na środowisko wynika, iż w przypadku stanu ilościowego i chemicznego jednolitych części wód podziemnych nie prognozuje się zagrożenia pogorszenia stanu, który spowoduje brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, jakimi są dobry stan ilościowy i chemiczny. Generalnie nie przewiduje się kierunkowych zmian jakości wód podziemnych wywołanych dotychczasowym sposobem użytkowania terenu, a także będących wynikiem zakłócenia naturalnych (geogenicznych) czynników kształtujących chemizm wód podziemnych. Można przyjąć, iż poziomy głębsze (izolowane) odznaczają się stałością warunków hydrochemicznych. Poziomy płytsze, występujące na głębokości do 10 m, będą narażone na antropopresję i prawdopodobnie będą charakteryzowały się większą zmiennością właściwości fizykochemicznych, mogącą objawiać się nawet zmianą typów chemicznych. Należy jednak mieć na uwadze, iż stałość chemizmu wód podziemnych jest wynikiem obecności lub braku ognisk zanieczyszczeń. Po oddaniu do eksploatacji projektowanego lotniska, rozbudową infrastruktury towarzyszącej oraz urbanizacją obszaru nie można wykluczyć zmian stanu jakościowego wód pierwszego przypowierzchniowego poziomu wodonośnego. Sytuacja ta z największym

prawdopodobieństwem może dotyczyć poziomów wód gruntowych pozbawionych izolacji, które są najbardziej narażone na ewentualne oddziaływanie ze strony antropopresji.

Ponadto w prognozie przedstawiono działania minimalizujące tj.:

- lokalizowanie infrastruktury poza obszarami o wrażliwym środowisku gruntowo-wodnym, w tym poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych i strefami ochrony ujęć wód, z dala od zbiorników wodnych;
- ograniczenie do minimum zmian ukształtowania terenu, które mogą wpłynąć na zmianę stosunków wodnych, w szczególności przegradzania dolin i naturalnych dróg spływu wód;
- prowadzenie robót ziemnych w sposób przeciwdziałający szybkiemu odwodnieniu terenu (odpowiednie profilowanie skarp, tworzenie dołów rozsączających, systemy zastawek itp.);

Dodatkowo z prognozy oddziaływania na środowisko wynika, iż brak realizacji projektu Strategii CPK 2044 uniemożliwi usystematyzowane i przewidywalne podejście do wykorzystania i rozwoju obszaru szerokiego otoczenia lotniska. Zmiany w tym zakresie będą postępowały w sposób spontaniczny i nieukierunkowany na osiągnięcie określonych strategią celów. Decydujące będą natomiast interesy partykularne. Brak będzie również systemów i rozwiązań wspierających rozwój zawodowy i warunki życia mieszkańców. Ważnym aspektem, który zostanie utracony na skutek zaniechania przyjęcia i realizacji postanowień Strategii CPK 2044, będzie możliwość wspierania aktywizacji i przygotowania zawodowego mieszkańców.

Należy zaznaczyć, że po przyjęciu projektu Strategii CPK 2044 działania inwestycyjne przewidziane do realizacji, zakwalifikowane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a także mogą wymagać przeprowadzenia procedury oddziaływania na środowisko wynikającej z przepisów ustawy OOS. W ramach takiej procedury – o ile jej przeprowadzenie okaże się konieczne dla konkretnych inwestycji – dokonana powinna być szczegółowa analiza jakościowa oraz ilościowa wpływu danego przedsięwzięcia na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Mając powyższe na uwadze informuję, że nie wnoszę uwag do przedłożonych dokumentów.

Z wyrazami szacunku

Paweł Grzesiowski
Główny Inspektor Sanitarny

/dokument podpisany elektronicznie/